

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ

О. С. Сенишин, к. е. н., доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка, Ks770@inbox.ru

Н. О. Дзюбенко, аспірант, Львівський національний університет імені Івана Франка, nadiaDzybenko@ukr.net

Методологія дослідження. Для розв'язання поставлених задач у процесі підготовки наукової статті використовувалися методи: аналізу і синтезу – для визначення функцій ринку, критеріїв класифікації та структури продовольчого ринку шляхом поділу його на окремі складові та поєднання відокремлених елементів у цілісне явище тощо.

Результати. Автором розглянуто генезис формування поняття “ринок”, досліджено основні функції ринку, а також висвітлено основні підходи до визначення сутності продовольчого ринку. Відзначено, що незважаючи на існування безлічі різноманітних критеріїв класифікації продовольчих ринків, в переважній більшості праць, ринки класифікують за територією функціонування, видами продуктів, характером спрямування продовольчих ресурсів, видами сировини для виробництва продовольства, рівнем технологічної обробки вихідної сировини. Також, авторами наведено особливості функціонування продовольчого ринку та розкрито його структуру.

Новизна. Виділено дві нові класифікаційні ознаки продовольчих ринків – цінова доступність товарів для кінцевих споживачів та призначення продовольчих товарів. За ознакою цінової доступності товарів для кінцевих споживачів, продовольчі ринки поділяються на ринки соціального продовольства (до якого відносимо продовольчі продукти, що входять до складу мінімального споживчого кошика громадян), ринки продовольчої продукції для середнього класу(відноситься продовольство, що попадає в середню цінову категорію) та продовольчі ринки елітної продукції (екзотичні та високовартісні товари).

Залежно від призначення продовольчих товарів, ринки продовольчої продукції поділяються на ринки продукції масового споживання, ринки продукції одиничного споживання, ринки продуктів дитячого харчування та ринки лікувальних і лікувально-профілактичних продовольчих товарів.

Практична значущість. Нова класифікація видів продовольчих ринків дозволяє більш детально аналізувати процеси, які характерні для ринку продовольства України, а також враховувати зміни, які буде викликати у споживчому секторі макроекономічна політика держави.

Ключові слова: ринок, товарний ринок, продовольчий ринок, класифікація продовольчого ринку, структура продовольчого ринку, організаційна структура.

Література

1. Диоген Л. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов. – М.: Мысль, 1986. – 571 с.
Diogen L. O zhyzni, ucheniyakh i izrecheniyakh znamenitykh filosofov. – M.: Mysl, 1986. – 571 s.
2. Фридман М., Хайек Ф. О свободе / Под ред. А. Бабича. – Минск : Полифакт референдум, 1990. – 200 с.
Fridman M., Khayek F. O svobode / Pod red. A. Babicha. – Minsk: Polifakt referendum, 1990. – 200 s.

3. Самуэльсон П. Е. Экономика / Под ред. П. Е. Самуэльсона: в 2-х томах. – М.: НПО Аглон, Машиностроение, 1997. – т. 1. – 333 с.
Samuelson P. E. Ekonomika / Pod red. P. E. Samuyelsona: v 2-kh tomach. – M.: NPO Aglon, Mashinostroeniye, 1997. – t. 1. – 333 s.
4. Антошкіна Л. І. Інфраструктура товарного ринку : [навч. пос.] / Л. І. Антошкіна, І. О. Тарлопов, Л. П. Колєнченко. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. –184 с.
Antoshkina L. I. Infrastructura tovarnogo rynku: [navch. pos.] / L. I. Antoshkina, I. O. Tarlopov, L. P. Kolyenchenko. – Donetsk : Yugo-Vostok, 2009. –184 s.
5. Кириленко В. В. Економіка : [навч. пос.] / за ред. В. В. Кириленка. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 155 с.
Kyrylenko V. V. Ekonomika : [navch. pos.] / za red. V. V. Kyrylenka. – Ternopil: Ekonomichna dumka, 2003. – 155 s.
6. Гальчинський А. С. Основи економічних знань : [навч. пос.] / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К.: Вища шк., 1998. – 544 с.
Galchynskiy A. S. Osnovy ekonomichnykh znan : [navch. pos.] / A. S. Galchynskiy, P. S. Yeshchenko, Yu. I. Palkin. – K.: Vyshcha shk., 1998. – 544 s.
7. Карпенко Н. В. Господарські зв'язки в інфраструктурному комплексі продовольчого ринку України: монографія / Н. В. Карпенко. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2004. – 122 с.
Karpenko N. V. Gospodarski zvyazky v infrastruktturnomu kompleksi prodovolchogo rynku Ukrayiny: monografiya / N. V. Karpenko. – Poltava : RVV PUSKU, 2004. – 122 s.
8. Ильина З. М. Рынки сельскохозяйственного сырья и продовольствия: [учеб. пос.] / З. М. Ильина, И. В. Мирочичкая. – Минск : БГЭУ, 2001. – 226 с.
Ilyina Z. M. Rynki selskokhozyaystvennogo syrya i prodovolstviya: [ucheb. pos.] / Z. M. Ilyina, I. V. Mirochitskaya. – Minsk : BGEU, 2001. – 226 s.
9. Саблук П. І. Формування та функціонування ринку агропромислової продукції : [практ. посіб.] / за ред. П. Т. Саблука. – К: ІАЕ УААН, 2000. – 558 с.
Sabluk P. I. Formuvannya ta funktsionuvannya rynku agropromyslovoyi produktsiyi: [prakt. pos.] / za red. P. T. Sabluka. – K: IAE UAAN, 2000. – 558 s.
10. Березін О. В. Продовольчий ринок України: теоретико-методологічні засади формування і розвитку : монографія / О. В. Березін. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 184 с.
Berezin O. V. Prodovolchiy rynek Ukrayiny: teoretyko-metodologichni zasady formuvannya i rozvytku: monografiya / O. V. Berezin. – K.: Tsentr uchbovoyi literatury, 2008. – 184 s.
11. Долішній М. І. Ринок продовольства України в аспектах СОТ : монографія / М. І. Долішній, В. І. Топіха, В. В. Булюк, В. А. Романова. – Миколаїв: МДАУ, 2006. – 220 с.
Dolishniy M. I. Rynek prodovolstva Ukrayiny v aspektakh SOT : monografiya / M. I. Dolishniy, V. I. Topikha, V. V. Bulyuk, V. A. Romanova. – Mykolayiv: MDAU, 2006. – 220 s.
12. Страшинська Л. В. Стратегія розвитку продовольчого ринку в Україні: монографія / Л. В. Страшинська / за ред. Б. М. Данилишина. – К. : Профі, 2008. – 532 с.
Strashynska L. V. Strategiya rozvytku prodovolchogo rynku v Ukrayini: monografiya / L. V. Strashynska / za red. B. M. Danylyshyna. – K. : Profi, 2008. – 532 s.
13. Лозинська Т. М. Національний продовольчий ринок в умовах глобалізації: монографія / Т. М. Лозинська. – Х.: Магістр, 2007. – 272 с.
Lozynska T. M. Natsionalniy prodovolchiy rynek v umovakh globalizatsiyi: monografiya / T. M. Lozynska. – Kh.: Magistr, 2007. – 272 s.
14. Гомелько Т. В. Теоретические основы формирования продовольственного рынка / Т. В. Гомелько: монография. – Смоленск: СФ АНО ВПО ЦС РФ Российский университет кооперации, 2007. – 138 с.

Gomelko T. V. Teoreticheskiye osnovy formirovaniya prodovolstvennogo rynka / T. V. Gomelko: monografiya. – Smolensk: SF ANO VPO TsS RF Rossiyskiy universitet kooperatsiyi, 2007. – 138 s .

